

Følg og deltag i debatten i Folketidende

»DEBAT«

Underminering af landsbyer - helt efter planen

Tine Vinther Clausen forsøger 6. juni at imødegå Torsten Elsvors anklage mod Lolland Kommunes systematiske underminering af både landsbyer og byers ellers rige foreningsliv.

Jeg vil ikke fratage Tine Vinther Clausen sin optimisme, men kort supplere med nogle dybereliggende årsager til Lollands og lignende kommuners problemer. Faktisk et koncentrat af, hvad jeg i januar 2015 fremlagde ved et foretræde for Folketingets "Udvalg for Landdistrikter og øer".

Rigide planlove:

Vi har nogle meget rigide planlove med en restriktiv zoneopdeling her til lands.

I forbindelse med, at der skulle slås nye streger på landkortet, arbejdede Planstyrelsen med, at landsbysamfund med under 1.200 indbyggere var for lille til at udgøre en administrativ en-

hed med både skole og dagligvarebutik.

I landdistrikter/landzoner må kun etableres landbrug, skovbrug og fiskeri. Øvrige erhverv henvises til by- og erhvervszoner.

Altså politisk vedtagne planlove overtrumfer selve grundlovens paragraf 74 om fri næring.

Hvad er det, politikere skriver under på, inden de får adgang til den lovgivende forsamling?

Carsten Abild, formand for Landsbyerne i Danmark: "Danmark er det eneste EU-land, der har en aktiv lovgivning, der skal få os borgerne til at bo og arbejde i byer, men ikke på landet".

Niels Østergaard, "landsplanchef" i Miljøministeriet: "Jeg er bange for, at man nogle steder har tilladt for meget byggeri i det åbne land på bekostning af naturen".

Kommunernes Landsforening kunne dog i 2012 rapportere, at

11.706 ejendomme i landdistrikterne var klar til nedrivning. Så planlægningschefens bekymringer var ubegrundede.

Reformer uden et folkeligt ønske:

Kommunalreformen i 1970 reducerede antallet af sogne/kommuner fra cirka 1.388 til 275.

I stedet for at evaluere, hvad denne reform medførte, fortsatte man med endnu en kommunalreform i 2007, der yderligere reducerede antallet af kommuner fra 275 til 98.

På mindre end 40 år sker der altså en reduktion på cirka 93 procent (eller 14,1 gange) af de platforme, hvor den demokratiske beslutningsproces kan praktiseres!

Rent indbyggermæssigt har Danmark nu klart de største kommuner i EU.

Vores er ni gange større end Tysklands og cirka fire gange

større end gennemsnittet i EU.

Kvælstofkrigen:

Grundet en fatal fejlkonklusion i 1982-1984 blev det meget vigtige næringsstof kvælstof udbråbt som årsag til alverdens synder.

Det har absolut ikke gjort det nemmere at få tingene til at hænge sammen i landdistrikterne. Hverken når der skulle dyrkes afgrøder, fanges fisk eller håndteres spildevand.

Afgudsdyrkelsen af den boglige skole:

Hele livet er en skole. Man lærer også, selvom man ikke sidder på en skolebænk.

Afgudsdyrkelsen af den boglige skole har medført, at en stor del af hver ungdomsårgang flytter til de større universitetsbyer.

Desværre har det den negative sideeffekt, at landdistrikterne mister en stor del af sin ungdom

på denne konto, måske 15-30 procent af hver årgang.

Det holder landdistrikterne/provinsen ikke til at miste på sigt.

Når landdistrikter, og i det her tilfælde Dannemare, mister aktiviteter/tømmes for liv, så er det ikke noget selvforskyldt eller tilfældigt.

Det er nøjagtigt, hvad centraladministrationen, Danmarks Naturfredningsforening, Socialdemokratiet og ikke mindst partiet Venstre har ønsket og planlagt.

Jeg har også kaffe på kanden, hvis en nærmere uddybning ønskes.

Med venlig hilsen

Jørn Rasmussen (NB)
Pilealle 5
4760 Vordingborg

Om at lukke et lokalområde ned

I lørdagsavisen blev der sat fokus på Kulturcenteret på Dannele Skole, der er blevet hjemløst ved skolens lukning.

Kultur- og fritid i kommunen har svaret med at henvise til foreningsportalen, hvor man kan se, hvilke lokaler man kan booke. Det er et både tåbeligt og let arrogant svar, for der findes naturligvis ikke lokaler, der kan erstatte alt det, som kulturcenteret tilbød.

Det kræver for eksempel et køkken, hvor der på forsvarlig vis kan laves mad til op mod 50 mennesker, mange mindre lokaler til interessegrupper, og ikke mindst placering centralt i lokalområdet

Men kommunens reaktion ligger fint i forlængelse af de politiske udmeldinger omkring beslutningen om at lukke skolen. Efter i flere år at have signaleret skolens truede status, blandt andet ved utallige lederskift på ganske kort tid, erklærede man arrogant, at skolen nu måtte lukke, fordi de lokale ikke satte deres børn i skolen.

I det hele taget kommer Kulturcenterets død til blot at udløse en næstsids gravsten i en grundig nedlukning af et lokalområde. Lolland Kommune har systematisk centraliseret lige siden kommunalreformen i 2007 - samtidig med, at man dobbeltmoralisk udadtil har protesteret

over den overordnede centralisering, der har ramt kommunen så hårdt.

Pt. er der tilbage af alle de kommunale (og amtslige) arbejdspladser, som fandtes i Rudbjerg Kommune 1 (Éen): Plejecenteret Rønnebærparken. Men en sådan lukning af alle offentlige arbejdspladser har altså en meget, meget negativ indvirkning på demografien. Og effekten bliver bestemt ikke mindre af udviklingen i landbruget, som er områdets hovederhverv. I det lokalområde (Hoby), hvor jeg og min familie boede i 30 år, er der forsvundet noget i retning af 10 selvstændige landbrugsbedrifter. Tilbage er vist nu 2,5.

Det samlede resultat er kraftig tilbagegang i befolkningstal (i et af Danmarks tyndest befolkede områder) og en helt skæv demografisk befolkningssammensætning. Så samtidig med, at for eksempel formanden for fritids- og kulturudvalget hylder de frivillige ildsjæle, der skal tage over, hvor kommunen lukker ned, har man altså ret systematisk fået ryddet ud i antallet af landdistrikternes ressourcerpersoner.

Et eksempel på den uheldige afviklingsstrue, der er sat i gang, er den offentlige trafik. Den er (fornuftigt nok) målrettet de skolesøgende - men stort set uanvendelig for alle andre. Slår man op i Rejseplanen kan man

Formanden har henvendt sig til både udvalg og byråd for at finde en løsning

Kulturroen frygter at blive hjemløs

DANNEMARE Engelsk studiekreds, blomsterbinding, lokalhistorie, madlavning, whist og litteraturstudiekreds. Det er, hvad 30-40 medlemmer i den årtier gamle forening Kulturroen sidste år mødtes om hver den sidste torsdag i måneden.

Men nu frygter formanden for foreningen, at medlemmerne ikke længere vil kunne mødes lokalt, når sæsonen 2021 efter planen skal starte op til september. Kulturroen har nemlig holdt til på Dannele Skole - en søngning i lokalkirken viser, at der tilbage i 1900 blev holdt til årsjubilæum. Så i hvert fald siden 1985. Men nu er skolen lukket, og børnehaven lige så, og bygningsingen frer tid uvis.

Det fik tilbage slut april Finn Olsen til at skrive til både Johan Vest, teamleder i skolen for kultur, fritid og borgerservice samt Tine Vinther Clausen, formand for kultur og fritidsudvalget i Lolland Kommune for at høre, hvad der skulle ske med Kulturroen:

"I forbindelse med den meget snæk om Dannele Skoles fremtid er Kulturroen ikke blevet orienteret om mulige ændringer i det koncept, som hele tiden har været. Så vi forventer, at starte vore aktiviteter den sidste torsdag i september måned og løbende hver torsdag frem til slutningen af april 2021. Hvis ikke må udvalget anvise os et andet sted at være med passende køkkenforhold til madlav-

Finn Olsen, formand for foreningen Kulturroen, har et håb om, at lokalerne efter den nærmeste børnehaven kan blive et lille kulturhus til glæde og gavn for både Kulturroen og andre foreninger i Dannemare og omegn. Foto: Jan Knudsen

vidt offentlig transport, påpeger han. Hvis vi ikke kan være nogen steder lokalt, så frygter jeg, at halvdelen af medlemmerne forsvinder, og så bliver der ikke noget kultur på landet. Det er det, det drejer sig om, siger han. Finn Olsen har derfor henvendt sig i endnu et brev, denne gang til hele byrådet, hvor han spørger om en løsning kunne være, at Kulturroen får lov til at overtage den del af bygningen, hvor børnehaven lå og indretter den til et kulturhus for alle foreninger i området.

Det kræver dog, at det bliver billigt for foreningen. For Kulturroen havde sidste år blot en samlet indtægt på 1.900 kroner, et overskud på 10.27 kroner samt en mindre formue på omkring 10.000 kroner.

Skulle det lykkes at få byrådets ja, er Finn Olsen sikker på, at de lokale foreninger med glæde vil påtage sig den meget store opgave, det vil være at drive og vedligeholde bygningen og de store udenoms arealer.

"Jeg håber derfor, at I tager imod Johans forslag om at se på portalen", slutter hun.

I kan se, hvilke lokaler det drejer sig om i vores foreningsportal".

Tine Vinther Clausen svarede: "I administrationen for Fritid og Kultur søger man for at tilbyde lokaler til forskellige aktiviteter".

Han nævner derefter, at der ligeledes i årets løb har været udførelse af tre kulturhuse på Nordlolland, fordi der var for lidt belægning i forhold til udgiften, og at foreninger også der er blevet henvist til nye lokal-

"Jeg forstår godt jeres frustration, og jeg værdsætter alt det, der gøres på Lolland blandt frivillige og ildsjæle, men vi er en kommune med en stor geografi og mange mindre lokalsamfund", fortsætter hun og lægger op til, at der fremadrettet politisk skal arbejdes mere med landsbykluger for at sikre aktiviteter uden for de tre store byer i kommunen.

"Jeg håber derfor, at I tager imod Johans forslag om at se på portalen", slutter hun.

Men de svar er Finn Olsen ingeniørligt tilfreds med. Midt sagt.

Jeg vil sige, at de kan runde os et vist sted, for der er ikke nogen kommunale lokaler herude, siger Finn Olsen.

Foreningsportalen har kun lokaler i Nakskov og Maribo, påpeger han.

Hvad er problemet i det? Prøv at forklare det.

Medlemmerne i Kulturroen er gamle mennesker, som kommer glædende og cyklede.

Der er desuden ringe eller ingen muligheder for så

Fellesspisningen har i alle årene været et omringspunkt for medlemmerne af Kulturroen. Her foto fra perioden cirka 2009-2014, venligt udlånt af Rudbjerg Lokalhistoriske Arkiv. Foto: Lisbeth

Skolens køkken har udgjort en fin ramme for spisningen, men det mindre køkken i børnehaven kan også gøre det, påpeger den nuværende formand for Kulturroen Finn Olsen. Foto: Lisbeth

Folketidendes omtale lørdag 6. juni.

få helt groteske forslag, hvis man vil til Dannemare - for ek-

sempel en rejse via Søllested med tog og en slags flextrafik.